

Список використаної літератури:

1. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя) // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 28, ст. 532.
2. Про судовустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII // Відом. Верхов. Ради України. – 2016. – № 31 – Ст. 545.
3. Європейське спрямування господарського судочинства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/gospodarske-pravo/evropeyske-spryamuvannya-gospodarskogo-sudochinstva.html>
4. Проект Закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів № 6232 від 23.03.2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61415
5. Зміни до процесуального законодавства вже у Раді: Основні новели Законопроект [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrainepravo.com/news/ukraine/zmini-do-protsesualnogo-zakonodavstva-vzhe-u-radi-osnovni-noveli-zakonoproektu/>

ПОПЕЛЮК В. П.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри господарського права і процесу, кандидат юридичних наук

ДО ПИТАННЯ «НОВИХ» КОРПОРАТИВНИХ ДОГОВОРІВ

Законодавче врегулювання інституту корпоративних договорів є одним з необхідних питань корпоративної реформи, хоча є досить дискусійним. Сучасна реформа корпоративного законодавства направлена на врегулювання питання укладання корпоративних договорів, який в Україні маловідомий, але має досить потужний потенціал. Це пояснюється високою потребою учасників корпоративних відносин до можливості укладання корпоративних договорів і, по суті, відсутністю такої можливості згідно з українським законодавством.

Крім того, судова практика була не на боці таких угод, так відома справа з приводу акціонерної угоди, укладеної між норвезькою компанією «Теленор» і компанією «Сторм» – акціонерів «Київстар», яка закінчилася тим, що рішення міжнародного комерційного арбітражу в Нью-Йорку не було визнано в Україні та ця акціонерна угода між «Теленором» і «Стормом» була визнана українським судом недійсною [1].

Більш того, Вищим господарським судом України та Верховним судом України в своїх постановках була висловлена позиція з приводу застосування таких договорів, що не давала можливості розвивати практику укладання таких договорів. Так, Пленумом Верховного Суду України в постанові від 24 жовтня 2008 року «Про практику розгляду

судами корпоративних спорів» був зроблений висновок, що відносини між акціонерами товариства щодо його діяльності, а також корпоративного управління регулюється виключно законами та іншими нормативно-правовими актами України [2]. При цьому виключається можливість укладення акціонерами – іноземними юридичними або фізичними особами – угоди (угоди) про підпорядкування відносин між акціонерами та акціонерним товариством з приводу діяльності товариства, корпоративного управління в ньому, іноземному праву, оскільки в силу статті 10 Закону України «Про міжнародне приватне право» такий правочин є нікчемним [3].

Аналіз чинного законодавства засвідчував, що крім Закону України «Про акціонерні товариства», жодним нормативно-правовим актом не вказується на можливість укладення такого виду договору, як корпоративний [4]. Відсутність достатньої правової регламентації і має своїм наслідком незастосування у широкій практиці корпоративних договорів як вітчизняними підприємцями, так і іноземними інвесторами.

В зв'язку з нагальною потребою та в рамках корпоративної реформи Верховна Рада України прийняла законопроект № 4470 про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо корпоративних договорів (далі – «законопроект 4470») [5].

Законопроект 4470 відкриває нові можливості для врегулювання різних питань діяльності господарських товариств, особливо для вирішення так званих «тупикових ситуацій» і корпоративних конфліктів, які можуть виникати між учасниками. В першу чергу, це стосується ситуацій, коли прийняття будь-якого рішення загальними зборами або наглядовою радою є неможливим через різні позиції учасників, які володіють однаковою кількістю голосів (50/50). Так, на думку, деяких експертів, зокрема, А. Свініцького вирішення корпоративних конфліктів можливе з використанням класичних схем: russian roulette (російська рулетка), texas shoot-out (техаська перестрілка), dutch auction (голландський аукціон) [6]. Тетяна Жук, зазначає, що у сторін як договору про реалізацію прав учасників (засновників) товариства з обмеженою відповідальністю, так і договору між акціонерами можуть з'являтися можливості врегулювати актуальні питання корпоративного управління господарських товариств, зокрема: голосування на загальних зборах учасників (акціонерів) у визначений договором спосіб; узгодження придбання і/або відчуження частки (акцій) за заздалегідь визначеною ціною; вчинення інших дій, пов'язаних з управлінням господарським товариством, його припиненням або реорганізацією [7].

У той же час, Законопроект 4470 залишив невирішеним значну частину питань, наприклад, незрозуміло чому законодавець обмежив укладення таких договорів тільки в акціонерних товариствах та товариствах з обмеженою відповідальністю та не передбачив укладання в інших видах господарських товариств. Крім того, судовою практикою розширене поняття «корпоративних відносин» так, частиною 2 пункту 1.1

постанови Пленуму ВГСУ № 4 від 25.02.2016 року «Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин» встановлено, що при визначенні підвідомчості справ цієї категорії судам слід враховувати, що з огляду на системний аналіз положень статті 84 ЦК України, частини п'ятої статті 63, частин першої та третьої статті 167 ГК України, Закону України «Про господарські товариства», Закону України «Про акціонерні товариства», статей 1, 19 і частин першої, шостої статті 20 Закону України «Про фермерське господарство», статей 6, 8, 19 та 21 Закону України «Про кооперацію» корпоративні відносини виникають, зокрема, у господарських товариствах, виробничих кооперативах, фермерських господарствах, приватних підприємствах, заснованих на власності двох або більше осіб [8].

Сам факт законодавчого врегулювання цього питання дасть можливість при корпоративному управлінні розширити сферу застосування корпоративних договорів та врегульовувати корпоративні конфлікти.

Список використаної літератури:

1. [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://uba.ua/documents/brochure/AstapovLawyers.pdf>
2. [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://www.rada.gov.ua>
3. [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://www.rada.gov.ua>
4. [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://www.rada.gov.ua>
5. [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://www.rada.gov.ua>
6. [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://jurliga.ligazakon.ua/news/2017/4/14/158819.htm>
7. [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://biz.nv.ua/experts/zhuk2/kak-izmenjatsja-korporativnye-dogovory-1005367>
8. [Електронний ресурс] // Режим доступу // <http://www.rada.gov.ua>

ВОЗНЯКОВСЬКА К. А.

Чернівецький юридичний інститут
Національного університету «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін, кандидат юридичних наук

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВОЇ ПАЛАТИ В УКРАЇНІ

Торгово-промислова палата України як новий і ефективний інститут ринкової економіки країни створена у 1972 році на базі відділення ТПП СРСР. А в якості Палати незалежної України вона почала активно розвиватися з 1992 року. 2 грудня 1997 року Верховна Рада прийняла Закон України «Про торгово-промислові палати в Україні» [1; 5].